

Mänty (*Pinus sylvestris*)

Tuntomerkit

- o runko on punertavanharmaa, uurteinen ja paksukaarnainen
- o haarojen kuori on nuorissa versoissa harmaanruskea ja myöhemmin kellanpunaruskea kierteiset neulaset ovat pareittain n. 20-50 mm pitkiä ja jäykkiä, väriltään sinivihreitä
- o kukka on keltainen ja käpy kartiomainen, lyhytperäinen ja riippuva, väriltään kellanruskea-kellanharmaa

Levinneisyys ja kasvupaikat

- o yleinen koko Suomessa lukuun ottamatta aivan pohjoisinta Lappia
- o kuivat-tuoreet kangasmetsät, kalliot, harjut ja rämeet.

Mänty, kuva Metlan kuva-arkisto, Erkki Oksanen

Kerättävä kasvinosa ja keruuajankohta

- o kuorittavat puut tulee kaataa pakkaskauden aikana
- o varastointiaika ennen kuorimista saa olla maksimissaan 2-3 viikkoa
- o puun tulee olla nuorehko, ohutkuorinen ja mahdollisimman vähäöksäinen
- o kuori on männyn päällimmäinen, ruskea kuoriossa (ennen alla olevaa valkeaa nilakerrosta)
- o keruu aika on myöhäisestä syksystä kevääseen 0-10 asteen pakkasella (ei > -100C)

Keruu paikka

- o metsätyömaa, jossa hakkuut ovat käynnissä tai loppuneet ja puut varastoitu varastopaikalle

Keruuastiat ja -välineet

- o elintarvikemuovi, paperisäkit
- o kolmijalka eli parkkuupukki, parkkuurauta tai pitkäteräinen veitsi
- o jäykkäharjaksinen harja runkojen puhdistamiseen lumesta
- o puhtaat jalkineet

Keruu tekniikka

- o tarvittaessa rungot puhdistetaan lumesta esim. katuharjalla tai muulla jäykkäharjaksisella harjalla
- o kuorintapaikalle laitetaan alustaksi puhdas elintarvikemuovi ja sen päälle asetetaan parkkuupukki
- o kuori irrotetaan parkkuuraudalla männyn rungosta mahdollisimman suurina paloina siten, että parkkuurauta viedään nilakerroksen ja päällimmäisen kuorikerroksen välistä (nilakerrosta ei oteta kuoreen mukaan)
- o kuorittavan aineksen pitää pudota puhtaan elintarvikemuovin päälle

Männyn kuoren pakkaus ja pakkausmerkinnät

- o kuoret pakataan paperisäkkiin, suljetaan teipillä ja päälle vedetään muovisäkki
- o säkkeihin laitetaan etiketit, joissa on kerääjän nimi ja osoite, raaka-aineen määrä, keruupäivä sekä keruupaikka
- o kuorisäkit varastoidaan ehdottomasti kylmään ulkovarastoon
- o varastointiaika täytyy sopia ostajan kanssa etukäteen

Männynkuorien laatuvaatimukset

Männynkuorien tulee olla

- o tuoreita ja terveennäköisiä
- o tyypillisen tuoksuisia ja värisiä

Ei sallittu

- o korkkiintunutta tyvikaarnaa
- o lunta tai vieraita aineksia

Huomioitavaa

- o puun kuori on käsiteltävä siten, että siihen ei pääse vieraita ainesosia, vierasta makua tai hajua.
- o kuoriminen tapahtuu elintarvikemuovin päällä, joten poimijoiden tulee kiinnittää huomiota jalkineiden puhtauteen